

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 בדצמבר 2020

871

1' בטבת התשפ"א

עמוד

הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 140) (עונש מוזערי בעבירה של תקיפה או התעללות בקטין
או בחסר ישע על ידי האחראי עליו במסגרת חינוכית או טיפולית), התשפ"א-2020 88

הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 140) (עונש מזערי בעבירה של תקיפה או התעללות בקטין או בחסר ישע על ידי האחראי עליו במסגרת חינוכית או טיפולית), התשפ"א-2020*

הוספת סעיף 1368.1. בחוק העונשין, התשל"ז-1977¹, אחרי סעיף 368 יבוא:

"עונש מזערי
בעבירה של תקיפה
או התעללות
בקטין או
בחסר ישע

(א) נעברה עבירה של גרימת חבלה של ממש או חבלה חמורה לפי סעיף 368 או עבירה של התעללות לפי סעיף 368, בקטין או בחסר ישע הנמצא במסגרת חינוכית או טיפולית, ועובר העבירה הוא האחראי על הקטין או חסר הישע באותה מסגרת שאינו בן משפחה, יוטל על עובר העבירה עונש מאסר

(ב) עונש מאסר לפי סעיף קטן (א) לא יהיה כולו על תנאי, ולא ירוצה, כולו או חלקו, בעבודות שירות, בהיעדר טעמים מיוחדים שיירשמו

(ג) בסעיף זה -

"מסגרת חינוכית או טיפולית" - מעון, מוסד או כל מסגרת חינוכית או טיפולית אחרת;

"בן משפחה", של קטין או חסר ישע - הורהו או בן משפחה כמשמעותו בפסקה (2) להגדרה "אחראי על קטין או חסר ישע" שבסעיף 368א.

ד ב ר י ה ס ב ר

אפשר להטיל עונש מאסר שירות, כולו או חלקו, בעבודות שירות או לקבוע עונש המאסר יהיה כולו על-תנאי. עוד מוצע לקבוע כי סטייה מהעונש המזערי, מאיסור ריצוי העונש בעבודות שירות או מהקביעה שלא יהיה כולו על-תנאי תתאפשר רק מטעמים מיוחדים שיירשמו.

יצוין כי על פי המוצע, העונש המזערי לא יחול במקרים של תקיפה או התעללות הנעשים בידי בן משפחה של הקטין או חסר הישע שכן מקרים אלו מורכבים במיוחד נוכח הקשר המשפחתי בין הנפגע והפוגע, ומאחר שלעיתים גובר בהם האינטרס השיקומי על האינטרס העונשי.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת בסוגיות שעלו בדיון לקראת הקריאה הראשונה, ובהן בחינת ההשלכות של הוראות החוק על מנגנון עבודות השירות, שכן הצעת החוק מבקשת להגביל לראשונה את האפשרות לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, וכן הוספת נסיבה מחמירה לעבירת התקיפה לפי סעיף 379 לחוק במקרים שבהם התוקף הוא אחראי על הקטין כהגדרתו בסעיף 368א אך אינו בן משפחתו לפי סעיף 382(ב). כך שהעונש עליה יעמוד על ארבע שנות מאסר.

בשנים האחרונות היו מקרים קשים של תקיפת קטינים וחסרי ישע והתעללות בהם שבוצעו במסגרות טיפוליות על ידי אנשי הצוות האחראים עליהם ואף על ידי מטפלים בהם ששהו בביתם. כחלק מההתמודדות עם תופעה זו וכדי לשמור על פעוטות, נחקקו בשנים האחרונות חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018, וחוק התקנת מצלמות לשם הגנה על פעוטות במעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018, שנועדו להסדיר את הרישוי והפיקוח על המעונות ולשמור על פעוטות השוהים בהם מפני פגיעה, וכך לסייע במניעת מקרי תקיפה והתעללות ובחשיפתם.

כדי להתמודד עם התופעה הקשה גם במישור הפלילי, מוצע להחמיר את הענישה בגין תקיפת קטינים וחסרי ישע והתעללות בהם כך שזו תהווה את חומרת המעשים הקשים, המופנים כלפי אוכלוסיות פגיעות במיוחד, ותשמש אמצעי להתרתם של פוגעים פוטנציאליים בקטינים ובחסרי ישע.

על כן מוצע לתקן את חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק), ולקבוע עונש מזערי של מאסר שיוטל על אחראי על קטין או חסר ישע במסגרת חינוכית או טיפולית (ובכלל זה מטפל בבית) שאינו בן משפחה שלו אשר הורשע בתקיפת הקטין או חסר הישע לפי סעיף 368 לחוק או בהתעללות בו לפי סעיף 368. כמו כן, מוצע שלא יהיה

יוזם: חבר הכנסת אופיר כץ

* הצעת חוק מס' 720/23/פ (מספר פנימי: 2086198); הועברה לוועדה ביום א' בטבת התשפ"א (16 בדצמבר 2020).
1 ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשע"ט, עמ' 243.